

sed tñ dices gliaz:terribilia imiscuit i medium iudicium
introducens. vñ sequit: Et tunc reddam vñcuqz fm ope
ra eius. **HIERO.** Non ē. n. distinctio iudei z gētilis vi
ri z mulieris: pauperū z diuitū: vbi nō psonē sed opera
considerātur. **CHRY.** Hoc aut dixit non solū pecca
toribz penas commemorās: sed iustis bñauia z coronas.
HIE. Poterat aut apostolorz tacita cogitatio istiusmodi
scandalū sustinere. Occisione z morte nūc dicit eē futurā
q autē pmissis te affuturū i gloria in tēpora longa differ
tur. Preuidēs ergo occultoz cognitōz quid possent obij
cere: pñtē timorē pñti cōpensat premio dicens: Amē dico
vobis: sunt quidā pē hic stant. qui nō gu. mortem dō. vi. fi.
ho. ve. in re. fuo. **CHRY.** Volens ergo monstrare qd
est illa gloria in qua postea venturus ē: eis in presenti vi
ta reuelauit sicut possibile erat eos discere: vt neqz in dñi
morte iam doleant. **REMI.** Quod ergo hic dicitur im
pletum ē in tribus discipulis: quibz dñs trāsfiguratus in
monte gaudia eterne rep:omissionis ondit: qui viderūt
eū in regno suo veniēte. i. in ea claritate fulgēte: in q pera
cto iudicio videbit ab oibz sanctis. **CHRY.** Propter
hoc aut non pñdit noia eoz qui ascensuri erāt i mōte: qz
reliqui valde concupiscerent sequi: exēplū illi glorie visu
ri z grauitē tulissent velut despectū. **GRE.** Vel regnum
dei pñs ecclesia vocat. z qz nonnulli ex discipulis ei vñqz
adeo in corpore victuri erāt vt ecclesia dei cōstructa con
spicerent: z cōtra huius mūdi gloriā erectā consolatoria p
missiōe. nūc dī: Sunt quidā de hic stantibz. **ORI.** Mo
raliter aut vñqz dei his qui nouiter inducuntur ad fidem:
formā habet seruitutis pfectus aut venit in glia pñs sui. Ange
li aut illi sunt pphetarū fmones: quos nō ē possibile an
te spiritaliter intelligere: nisi cū spiritaliter intellectū fue
rit vñqz christi: vt videant simul apparere in maiestate.
Tunc autem dabit vñcuqz de gloria sua fm actū eius:
qz quāto quis melior fuerit in actibz suis tāto spiritalius
intelligit christū vel pphetas ipsi. Stātes aut vbi stāt le
sus: sūt qui fundatas hñt apud iēsu aīe bases. Ex quibz
qui melius stāt: dicunt nō gustare mortē donec videant
vñqz dei: qd venit in regno suo videas eminetiā dei quāz
videre nō pñt q diuersis inuoluti sūt peccatis: qd ē mortē
gustare: q peccans aīa morit. Sicut. n. vita ē z panis viu
q de celo descendit: sic z inuincit ei mors panis ē mortu
us. Ex istis aut panibz qdā modicū māducat tñ gustātes
qdā abūdāt. q. n. raro z modicū peccant: tātūmodo gu
stāt mortē. q aut pfecti fufceperint spiritalē virtutē: nō gu
stāt eā: s3 viuū panē semp vescūt. q aut dicit: donec vi
deāt. nō diffinit ipi: vt postq trāsierit illud donec: fiat qd
aī nō fuerat factū: s3 rē que necessāria ē exponit. q. n. se
mel videt eū in gloria ei: iā nequaquā gustabit mortem.
RABA. Sanctos aut mortē gustare testat: a quibz mortē
corporis quasi libando gustat: vita vero anime posside
do tenetur.

CA. XVII.
Et post dies sex assumpsit iesus petz
z iacobū z iohāne frēs ei z duxit illos
mōte excelsū seorsū: z trāsfiguratus ē
ante eos. Et resplenduit facies ei sicut
sol: vestimēta aut ei facta sunt alba si
cut nix. Et ecce apparuerūt illis moyses z helias
cū eo loquētes. Respōdēs aut petrus: dixit ad iē
sus: Dñe bonū ē nos hic eē: si vis faciam hic tria
tabernacula: tibi vñū: moyfi vñū z helie vñū.
REMI. Claritatē sue vñiōis quā pmisserat dñs discipu
lis suis in hac trāsfiguratione habita i monte post sex di
es cōpleuit vñ dī: Et post sex dies assūpsit pe. z iā. z iō.
fra. ei. **HIERO.** Querit aut quō post sex dies assū
psit eos: cū lucas euāgelista octonariū numez ponat: sed
facilis ē nūcio: qz hic medij ponuntur dies: ibi primus ad
ditur z extremus. **CHRY.** Ideo aut non confestim facta

pmissione eos sursum ducit: sed post sex dies: vt reliqui di
scipuli nihil patiant humanū. i. aliquē inuidie mōtū. vel
vñqz dierū spacio vehemētiori cōcupiscentia repleri:
qui assumēdi erant: sollicita mēte accederent. **RABA.**
Merito aut post sex dies gloria illa ondit: qz post sex die
tes futura est resurrectio. **ORI.** Uel quia in sex diebus
totus factus ē visibilis mūdus: qui trāscēdit oēs res mū
di: pōt ascendere sup montē: excelsū z gloriā aspicere ver
bi dei. **CHRY.** Ideo aut hostes assūpsit qm aliq pec
catores erat. Intende aut qualiter matheus nō occultat
eos qui sibi ppositi sūt. hoc. n. z iohannes facit pcpuas
petri laudes commemorās. Ab emulacione. n. z vana glo
ria mundus fuit apostolorum chorus. **HILA.** In tri
bus aut assumptis de triū origine: Sem: Lhaz: z Japhet
futura electio populi ostendit. **RABA.** Uel tres soli
modo discipulos secū ducit: Quia multi sunt vocati pan
ci vero electi. Uel quia qui nūc fidē sancte trinitatis ico
rupta mēte seruant: tūc eterna eius vñiōe letat. **REMI.**
Ostendens aut dominū gloriā sue claritatis discipulis:
duxit eos i mōte. vñ sequitur: Et duxit illos i mōte ex
celsū seorsū. In quo docet: qz necesse ē oibz qui deū cōm
plari desiderant: vt nō in infimis voluptatibz iaceant: sed
amore supernoz semp ad celestia erigant: z vt ondat di
scipulis qten gloriā diuine claritatis nō i huius seculi pro
fūdo querāt sed in celestis beatitudinis regno. Ducuntur
autē seorsū: qz sancti vñi toto animo z fidei intētiōe sepa
rati sunt a malis: funditusqz separabuntur i futuro: vel qz
multi vocati pauci vō electi. Sequit: Et trāsfiguratus est
ante eos. **HIERO.** Qualis. n. futurus ē tēpore iudican
dialis apostolis apparuit. Nemo aut putet pñtinā cū
formā z faciē pdidisse vt amisisse corporis vitatē: z assū
plisse corpus spiritale vel acreum. Sed quō trāsfiguratus
sit: euāgelista demonstrās. d. Et resplenduit facies ei sicut
sol: vestimēta aut ei facta sunt alba sicut nix. Ubi splen
dor faciei ostendit z candor describit vestitū: nō substantia
tollit: sed gloria cōmutat. Ecce transformatus ē dñs in eam
gloriā qua venturus est postea in regno suo. Trāsforma
tio splendorē addidit: faciē nō subtraxit z corpus spirita
le fuerit. vñqz z vestimenta murai sunt: que intātū fuere
cādida: vt alius euāgelista dīsserit: q illa fulgo sup terrā nō
posset facere: z huiusmodi aut corporale ē z tactui subia
cet: nō spiritale z acreū quod illudat oculos: z tñ in pñā
tasmate aspiciat. **CHRY.** Si autē facies dñi resplē
dit sicut sol: z sancti sicut sol fulgebūt: nūquid erit equalis
claritas dñi z fuoz: nequaquā. S3 qz nihil lucidi iuenit
sole: iācaro ad manifestādū exēplū future resurrectiōis:
z facies dñi resplēdere: z iusti fulgere dicuntur sicut sol.
ORIGE. Mystice aut cū aliquis trāscēderit sex dies s3
q dixit: videt trāsfigurati iēsus aī oculos cordis sui.
Diuersas. n. habet verbū dei formas apparēs vñcuqz
fm q vidēt expedire cognouerit: z nemini supra qd ca
pit semetipsū ondit. vñ nō dixit simpliciter Trāsfigura
tus ē: sed Corā eis. In euāgelis. n. iēsus simpliciter itellē
git ab eis qui nō ascendunt per exercitacionē verborum
spiritaliū sup excelsū sapientie montē. Eis autē qui ascē
dunt: iā non fm carnē cognoscit sed deus verbū intelli
git. Corā his ergo trāsfiguratus iēsus: z nō corā illis q sunt
deo: sū in cōuersatiōe terrena viuētes. Hi aut corā quibz
trāsfiguratus: facti sūt filij dei: z ondit eis sol eē iusticie: z ve
stimēta ipsius fiunt candida sicut lūmē: que sūt fmones z
littere euāgeliorum quibus iēsus ē indutus fm illa que
ab apostolis dicuntur de eo. **GLO.** Uel vestimēta chri
sti sanctos significant: de quibus clātas: Oibus his ve
lut vestimento vestitis: z viuū operantur: qz cādidi erūt
virtutibus: z omnis vitiorum estus ab eis remotus erit.
Sequitur: Et appa. illis moy. z heli. cum eo loquentes.
CHRY. Hoc autem multas habet ratiōes. Et pma qui
dem est hec: Quia enim turbe dicebant eum esse heliam
vel hieremiam aut vñū ex prophetis: capita pphetaz
secum

secum ducit: ut saltem hinc videatur differentia seruorum
 et domini. Alia ratio est: Quia enim continue iesu accu-
 sabant iudei tanq[ue] transgressore legis et blasphemum: pa-
 tris sibi gloriam usurpantes: ut ostendatur ab utraq[ue] ac-
 culatione innoxius: eos qui in utroq[ue] fulserunt in mediis
 ducit. Et enim moyses leges dedit et helias pro gloria dei
 emulato: fuit. Alia ratio est ut discant: quoniam mortis
 et vite potestatem habet: propter hoc et moysen qui morte
 defecerat: et heliam qui nondum morte passus fuerat in me-
 dium ducit. Aliam cas[us] et ipse euangelista reuelat. s. mon-
 strare crucis gloriam et mitigare petru[m] et alios discipulos
 passionem timētes. Loquebantur. n. ut alius euangelista di-
 cit de excessu que copletur erat in hierusalē. vnde eos in
 medium ducit qui se morti exposuerunt pro his q[ui] deo pla-
 cebant: et pro plebe credentiu[m]. Et tunc tyrānis utroq[ue] se li-
 bere presentauit: Moyses quidē pharaoni: helias aute[m]
 achab. Ducit aut[em] et propter hoc eos in medium. volebat. n.
 q[uod] discipuli illoz[um] p[ri]uilegia zelaret: ut s. fierent mansueti
 sicut moyses: et zelates sicut helias. **HILA.** Quod eti-
 am moyses et helias ex omni sanctorum numero assunt
 medius inter legē et prophetas christus in regno est. cum
 his enī israelē quibus testibus predicatus ē iudicabit.
ORI. Siquis etiā intelligit spiritalē legem convenientē
 sermonibus iesu et in prophetis absconditam christi sa-
 pientia: ille vidit moysen et heliam in gloria vna cum iesu
HIERO. Considerandum est etiam q[uod] scribis et phari-
 seis de celo signa poscentibus dare noluit: hic vero ut
 apostolorum augeat fidē dat signū de celo: helia inde de
 scendente quo cōscenderat: et moyses ab inferis resurre-
 xit: q[uod] et achab per isaiāz precipit: ut petat sibi signū de in-
 ferno vel de excessu. **ORIGENE.** Quid autem feruidus
 petrus dixerit subdit: R[ati]o. petrus dicit ad iesum: domi-
 ne bonum est nos hic ēē. Quia enim audiuit q[uod] oportet
 eum hierosolimam ire: adhuc timet pro christo: sed post
 increpationē non audet dicere rursus: Propitius esto ti-
 bi. sed idē occulte per alia signa insinuat. Quia enim vi-
 debat multā quietem et solitudinē: cogitauit cōuenien-
 tē ibi stationem esse ex loci dispositione: quod significat
 dicens: Bonum est nos hic ēē. Vult etiam ibi semper ēē
 scilicet tabernaculum meminit dicens: Si vis faciam
 hic tria tabernacula. Cogitauit enim q[uod] si hoc fieret non
 ascenderet hierosolimam: et si non ascenderet christus
 non moreretur: Ibi enim sciebat scribas insidiari ei. Co-
 gitabat etiam q[uod] helias aderat: qui in monte ignem descē-
 dere fecit: et moyses qui intrauit nebulam: et deo locutus
 est. vnde occultari poterant ut nullus persecutorum sci-
 ret ubi essent. **REMI.** Vel aliter: Visa domini maiesta-
 te et uocum seruorum: petrus adeo delectatus ē. ut cun-
 cta temporalia obliuioni traderet: et ibi perpetuum vel-
 let manere. Si autem tunc petrus sic accēsus est: quanta
 erit suauitas et dulcedo videre regem in decore suo et in-
 teresse choris angelorum et omnium sanctorum: In eo sa-
 ne quod ait petrus: Domine si vis. deuotionem sibi subdi-
 ti obediētis seruū ostendit. **HIERO.** Erras tamē pe-
 tre: et sicut alius euangelista testatur: nescias quid dicas.
 Noli tria tabernacula querere: cum vnū sit tabernaculus
 euāgelij in quo lex et prophete recipiuntur. Si aut[em]
 queris tria tabernacula nequaquam seruos cum domino cō-
 ferat: sed fac tria tabernacula: immo vnum patri et filio et
 spiritui sancto: ut quorum est vna diuinitas vnum sit
 in pectore tuo tabernaculum. **REMI.** Errauit etiā: qui
 voluit ut regnum electorum constitueretur in terra quod
 dominus promiserat dare in celis. Errauit etiam: quia
 oblit[us] est se et socios suos ēē mortales: et absq[ue] gustu mor-
 tis voluit subire eternā felicitatem. **RABA.** Et in eo q[uod]
 celesti conuersationi tabernacula facienda putauit: in qua
 domus necessario non erat: cum scriptum sit: Templum
 non vidi in ca.

uit eos. Et ecce vox de nube dicens: Hic est filius
 meus dilect[us] in quo mihi bene cōplacuit: ipsū audi-
 te. Et audientes discipuli ceciderunt in facie suam
 et timuerunt valde: et accessit iesus et tetigit eos: di-
 xitq[ue] eis: Surgite et nolite timere. Leuantes autem
 oculos suos neminē viderunt: nisi solū iesū. Et de
 scēdēb[us] illis de mote precepit iesus dicens: Nemi-
 ni dixeritis visionem: donec filius hominis a mor-
 tuis resurgat.

HIERO. Quia carnale ē frondib[us] aut tentorijs q[ue]rebāt
 tabernaculus: nubis lucide operiunt vmb[ra]culo. vñ d[icitur]:
 Adhuc eo loquēte: ecce nubes lu. ob[sc]u[ra]. eos. **CHRYS.** Cū
 dñs p[ro]minat nubes tenebrosas ostendit sicut i sinu: h[ic] aut[em] q[uod] nō
 terrere volebat: s[ed] docet nubes apparuit lucida. **ORI.**
 Lucida aut[em] nubes obumbrās scōs ē vtus p[ri]na: v[bi] forte
 spūss sanctus. dicā et saluatore n[ost]r[um] ē lucidā nubes: q[uod] obu-
 brat euāgelij et legē et p[ro]ph[et]as: sicut intelligit q[uod] p[ri]us aspicef
 lumē ipsius i p[ro]missis. **HIE.** Q[uod] v[bi] ip[s]e uidet[ur] iterogaue-
 rat petrus: p[ro]pterea dñi r[ati]onē nō meret[ur] s[ed] p[er] r[ati]onē p[er] fi-
 lio: ut v[bi] dñi p[ro]pleret. Qui me misit ip[s]e de me testimonij
 um phibet. **RHY.** Neq[ue] aut[em] moyses loquit[ur] neq[ue] heli-
 as: s[ed] p[er] oib[us] maior[um] voce[m] emittit ex nube: ut discipuli
 credat[ur] q[uod] a deo hec vox erat. Semp[er] enī et apparere solet
 deus i nube: sicut scriptū ē: Nubes et caligo circuitu ei[us]
 et hoc ē q[uod] d[icitur]: Et ecce vox de nube. **HIERO.** Vox qui
 de p[ri]us de celo loquē[ur] audit q[uod] testimonij phibeat filio: et
 petrus errore sublato doceat veritatē: imo p[er] petru[m] ceteros
 ap[osto]los. vñ subdit dicens: Hic ē filius meus dilect[us]. huic ē
 fidēdū tabernaculū: huic obtemperādū. h[ic] ē fili[us]: illi fui sūt.
 debet et ip[s]i vobiscū i penetralibus cordis sui dñi taber-
 naculū p[re]parare. **CHRYS.** Ne igit[ur] timeas petre. Si enī
 potēs ē deus: manifestu[m] q[uod] et filius similis potēs ē. si. n. o[mn]i-
 ligat ne timeas. nullus. n. que diligit p[er]dit: nec tu equaliter
 eu diligit genitor[em]. Neq[ue] aut[em] solū diligit eu q[uod] genuit: sed
 et q[uod] vnus ē v[ol]ūtatis cū ip[s]o. Sequit[ur]. n. In quo mihi cō-
 placuit. ac si diceret: In quo reseruo: que accepto q[uod] o[mn]ia q[ue]
 sūt p[ri]us cū diligit[ur] exequit[ur]: et ē v[ol]ūtas vna ip[s]i et p[ri]us
 quare et si crucifigi vult nō p[ro]tradicas. **HILA.** Hūc ē
 filiū: hūc dilectū: hūc p[ro]placuit: s[ed] et hūc audient[ur] vox de
 nube significat dicens: Ip[s]e audite. vñ. idone[us] ip[s]e p[re]cepto-
 rū talis auctor: esset: q[uod] seculi dānu[m] crucis v[ol]ūtate obitu[m]
 corporis: et post hec regni celestis gl[ori]am facti cōfirmasset
 exēplo. **REMI.** Dicit[ur] g[eneratim] ip[s]m audite. ac si alijs v[er]bis di-
 ceret: Recedant vmb[ra]e legales et ty[pi] p[ro]ph[et]az: et solū co-
 ruscū lumē euāgelij sequamini. Siue iō ait: Ip[s]m audite.
 ut illū ēē o[mn]ideret que moyses p[re]dixerat dicens: Tāq[ue] me
 p[ro]ph[et]a suscitabit vob[is] de v[er]bis v[er]itātis me audiet ip[s]e
 Sic g[eneratim] vñ d[icitur] hūc testes: ex celo vocē p[ri]us: ex paradi-
 so helia: ex inferis moysen: ex hōib[us] ap[osto]los: ut i noie iesu
 o[mn]e genu flectat: celestiu[m]: terrestriu[m]: et infernoz. **ORI.** Vox
 aut[em] de nube aut ad moysen et heliā loquit[ur]: q[uod] desiderabāt
 videre filiū dei et audire eu: aut discipulos docet. **GLO.**
 Notādū aut[em] q[uod] bñ cōuenit mysterium secunde regenerati-
 onis: q[uod] s. erit i surrectiōe vbi caro resuscitabit cū myste-
 rio p[ri]me que ē i baptis[m]ate: vbi aia resuscitatur. In ba-
 ptis[m]ate enim christi operatio totius trinitatis ostensa ē.
 fuit enim ibi filius incarnatus: apparuit in columbe spe-
 cie spiritus sanctus: et pater fuit ibi in voce declaratus. Et
 similiter in transfiguratione que est sacramentum secun-
 de regenerationis tota trinitas apparuit: pater in voce:
 filius in homine: spiritus sanctus in nube. Queritur autē
 quare spiritus sanctus ibi in colūba: h[ic] in nube declaratus
 ē: Dona siq[ue] sua p[er] species declarare solet. Innocenti-
 am aut[em] in baptis[m]ate donat: que p[er] aui[m] simplicitatis
 designat. Datur[ur] ē aut[em] claritatē et refrigeriū i[n] resurrectio-
 ne: et ideo in nube refrigerium: in fulgore nubis claritas
 resurgētū corporū designat. Sequit[ur]. Et audī. disci. ceci. in

sa. suam: et timue. valde. **HIER.** Triplicē autē ob cām pauore terrent: vel quia se crasse cognouerant: vñ qñ nubes lucida operuerat eos: aut qñ dei pñs vocē loquētis audierant. Humana. n. fragilitas cōspectu maioris glorie ferre nō sustinet: ac toto aīo et corpore pñificēs ad terrā cadit. quātō. n. quis āplioz qñterit: tāto magis ad inferiora collabit si igno: auerit mēsurā suā. **REMI.** In eo vñ qñ sci apli i facie ceciderūt: fuit iudiciū scitatis: qñ sancti i facie cadere dicūtur: ipñ vñ retrozū. **CHRY.** Et cū añ in xpi baptismo qñ talis ēet vox de celo delata est: nullus ex turba qñ aderat tale aliquid passus ēet: quō discipuli in mōte ceciderūt: qñ. f. solitudo et altitudo et silētiū erant multū: et transfiguratio supior plena: et lumen purz. et nubes extēsa: ex quib⁹ oib⁹ stupor in eis congregabatur. **HIERO.** Quia vñ illi iacebat: et surgere non poterat: ipe clemētē accedit: et tangit eos vt tactu fugerit timorem et debilitata mēbz solidētur. et hoc ē qñ dī: Et ac. iesus et teti. eos. quos aut manu sanauerat: etiā sanauit iperio. vñ seqtur. Dixitqñ eis: surgite et nolite timere. Prīmū timor expellit vt postea doctrina tribuat. Seqtur. **Le.** aut ocul. suos: ne. vi. nisi so. iesū. qñ rōnabiliter factū ē: ne si mori/ ses et helias pñeuerassent cū dño: pñs vox videret incertā: cui potissimū daret testimoniū. Videt et iesū statē ablatu nubes et moysen et heliā euauisse: qñ postqñ legis et pphetarū vmbzā discesserat: vñqñ in euāgelio reperitur. Seqtur: Et descēdētib⁹ illis de monte p̄cepit eis iesus dicens: Neminū dixē. vñ. hāc. do. si. ho. a. mor. resur. Non vult gñ pplis p̄dicari: ne et incredibile ēet pzo rei magnitudinē: et post tātā glāiam apud rudes alios sequens crux scādālū faceret. **REMI.** Sine qñ si maiestas illi diuulgaret i pplis: ppli pēdēt dispensationē passionis eius: resistēdo p̄ncipib⁹ sacerdotū: et sic redēptio humani generis retardaret. **HILA.** Silētiū ēt rerū gestarū qñ viderat iperat: vt cū cent spiritus sancto repleti: tunc gestozum spiritualium testes essent.

Et interrogauerunt eum discipuli et dixerunt: Quid ergo scribe dicunt quod heliam oporteat primo venire? Ille respondens ait eis: Helias quidem venturus est et relicturus oia. Dico autem vobis: quod helias iam venit et non cognouerunt eum: sed fecerunt in eo quicquid voluerunt. Sic et filius hominis passurus est ab eis. Tunc intellexerunt discipuli quia de iohanne baptista dixisset eis.

HIERO. Traditio phariseor: est iuxta malachia. ppheta: q. bellas veniat an saluatoris aduentus: et reducat eos pa-
trū ad filios et filior: ad ptes: et restituit oia in antiquis
statu. Estimāt q discipuli trāsformationē glie hāc eie: quā
i mōte viderāt. Et iō dicit: Et ihero. eū disc. ei. dī. qd gseri.
dī. q. heli. o. p. mū. ve. Ac si diceret: Si iā venisti i glām
quō pcurator nūc nō apparet: marie aut hoc dicit: q. be-
liā viderāt recessisse. **CHRYS.** Nō aut aduentū helie dī
discipuli de scripturis sciebāt: sed scribe eis manifestabāt: et
ferebat hī fimo i plebe idocta: sicut et de christo. Nō aut vt
opotebat aduētū christi et helie a scribis interpretabatur.
Scripture. n. duos dāt christi aduētū: i. eū. s. q. fact' ē: et eū
q. futur' ē. S. scribe plebē euertētes: secūdu aduētū soli
cōmemorabāt plebi: et dicebāt. Qm sibi ē christi? opote-
bat heliā puenire. Est igit solutio quā christi iducit. Seq-
tur: At ille rñdēs ait heli. qd vē ē. et reit. oia. Dico autē
vobis: q. helias iā vē. Ne aut estimes eū in fimo erras-
se: si qñq. dīc heliā vēturū: et qñq. venisse. Cum. n. dicit q.
bellas venturus est: et restaurabit omnia: de ipso helia in
ppia persona loquitur: q. quidē restaurabit oia: dū co-
rripit infidelitatē iudeor: qui tunc inueniētur: quod ē con-
uertere corda patrū ad filios. i. iudeor: ad aplos. **AVG.**
de q. euā. Vel restituet oia. i. eos quos antichristi plectunt
perturbauerit. vel vt ipse restituit moriendo quod debet.
CHRYS. Si aut tot bona erūt ex helie pñtia: quare tunc

nō eū misit: Dicem q: 7 tunc christū estimātes belia non crediderūt ei. Tūc autē helie credent: qui cū post tāta ex-
pectationē venerit annūciās iesū: facili suscipiēt q ab eo
dē dicent. Cū vō dicit: q belias iā venit: Joānnē belia vō
cat: ppter ministerij modū. sicut. nō belias secūdi aduen-
tus pcursoz: erit: ita iohannes pcursoz fact' ē pmi. ppter
hoc autē ioānē belia nōiat: vt oīdat pmi suū aduētū ve-
teri testamēto: 7 pphētie conuenire. HIERO. Ipse er-
go q vēturus ē i secūdo saluatoris aduētū iuxta corporis
fide: nūc p ioānē venit in virtute 7 spū. Sequit: Et nō co-
gnouerūt eū: sed fecerūt i eo quēcūqz voluerūt. hoc ē spz
uerūt: 7 decollauerūt eum. HILA. Ut oī aduētū pmi
cians passiōē quoqz pcurretet: 7 iniurie 7 vexatiōis
exēplo. nū sequat: Sic 7 fi. ho. pas. est ab eis. CHRY.
In quo oppo: tunc suā passiōē pmemorat ex passioe io-
annis multa eis prebēs cōsolatiōē. HIERO. Querit
tur ergo cū herodes 7 herodias ioānē interfecerint: quō
ipsi quoqz iesū crucifixisse dicantur cū legamus eū a scri-
bis 7 phariseis interfectū: Et breuitat rōndēdū q i ioānis
nece phariseoz factio cōsensit: 7 in occisiōe domini he-
rodes iunxit volūtātē suā: qui illūst' atqz despectū re-
misit ad pilatū vt eū crucifigeret. RABA. Et iudicio
autē passiōis sue quam dominus eis lēpms pcedit: 7 p-
cursoz sui quā iam cōplētā cernebat oī discipulū cognō-
scebat iōannē sibi i helie vōcabulo demonstratū ēē. vñ
sequit: Tūc inrel. disci. qz de io. bap. dixit. eis. ORIG.
Quod autē dixit ppter iōannē belias iā veniūt: nō aia be-
lie est intelligenda: ne ecclesiamus in dogma trāscozpor-
tationis: qz alienū ē ab ecclesiastica veritate: sed sicut ange-
lus dicit: Venit in spiritu 7 virtute helie.

Et cum venisset ad turbā accessit ad eū hō ge-
nib⁹ puolul⁹ ante eū dicens: Dñe misere filio meo
q³ lunatic⁹ ē: z male patif. Nā sepe cadit i ignez:
crebro i aquā. Et obtuli cum discipulis tuis: z nō
potuerūt curare eū. Respōdēs aut iesus ait: O ge-
neratio incredula z puerfa: quousq³ ero vobiscus?
Utquequo patiar vos? Afferte hic illū ad me: z
inrepaui illū iesus: z exiit ab eo demoniū: z cura
ma est puer ex illa hora.

ORIG. Conspiciens petrus spectabile illā vitā & p
ponens utilitatem suam utilitatibus plurimorum dicebat
Bonum ē nos hic eē. Sed quoniam charitas non querit
que sua sunt: hoc quod videbatur bonū petro: non fecit
tēsus: sed quasi de monte excelso diuinitatis ē decessit ad
turbā: vt qui nō poterāt ascendere sursum ppter infirmita
tem animarū suarum: illis proficiat. vnde dicitur: Et cū
venisset ad turbā. **Nisi.** n. cum discipulis suis electis ve
nisset ad turbā: nō accessisset ad eum ille de quo subdi
gitur. **Accessit** ad eum homo genib' prouolutus ante eū dicēs
Domine miserere filio meo. **Ubi** considerandū ē q' quā
doq' qui patiūtur: credunt & deprecantur pro sua salute:
quandoq' autē pro eis alij faciūt: sicut nūc qui genibus
uoluit: pro filio rogat: qñq' vero a semetipso saluatur: et
a nullo rogat' sanat. **Primo** autē queramus quid ē quod
sequitur. **Quia** lunaticus ē & male patit'. **Medici** ergo lo
quūtur que volūt: qui nec inmundū spiritū arbitrantur
sed corporealem aliquā passionē: & dicunt humida moue
ri in capite fm aliquā cōpassionē ad lunē lunare qō bo
midam habet naturam. nos autē qui ex angelo credim':
dicemus hanc passionem inmundū spiritū in homini
bus opari. **Obseruat.** n. quedā scisma lune: & sic opat'
vt ab obfuatione lune pati boies mētiatur: & p hoc culpa
bilē dei creaturā ondat: sic & alij dmones f3 aliqua stella
rū scisma insidiantur hoib'us: vt iniquitatē in excello lo
quantur: quasdam stellas dicentes maleficas: quasdā be
neficas: cum nulla stella a deo sit facta: vt male faciat. **h**
hoc autē qō subdit'. **Nā** sc. ca. i. g. & cre. in aquā. **CHRY.**

Considerādū ē q̄ nīsi pudentia hō cēt potit' dūdū pīf-
set. Demō. n. q̄ ip̄sū in ignē ⁊ in aquā mittebat interfecit
cū oīno: nīsi deus cū refrenasset. **HIE.** Qd̄ aut̄ dicit̄ et
ob. eū dīf. tu. ⁊ nō po. cu. eū. Latēter accusat ap̄los cum
ip̄sū cūradī interdū nō ad ibecillitatē cūradī: sed
ad eoz q̄ cūradī sūt fidē referat. **CHRY.** Inspice aut̄
⁊ aliunde eius insipientiā: qualr coza turbā uerpellat ad iē
sū aduersus discipulos: s̄ ip̄sē eos liberat ab accusatiōe
defectū curationis ip̄tās illi. Ex multis. n. mōstrat eum
infirmitū i fide fuisse: nō tū tū i ei' psonā iuehē: ne ip̄sū cō-
turbaret: s̄ i oēs iudeos. Probabile ē. n. multos p̄ntūz
de discipulis icōuenientiā cogitasse. ⁊ iō seq̄tur: Rū. iē. aut̄:
o ge. iere. ⁊ puer. quo. ero vo. vsq̄quo pa. vos: Per hoc
aut̄ qd̄ dicit̄: Usq̄quo ero. vo. onid̄ desideratā ab eo ēē
mōtē ⁊ cōcupiscibilē recessū. **REMI.** Sciendū quoz
q̄ dñs nō tū tū ceperat pati ip̄obitate iudeoz: s̄ a lō-
go prius tpe. ⁊ iō h̄ dicit̄: Usq̄quo p̄tāt vos. ac si dicat
q̄ lōgo tpe cepi pati vestras ip̄obitates: iō indigni estis
mea p̄sentia. **ORIGE.** Ul qm̄ nō poterat eū sanare oī
scipuli: q̄st̄ adhuc modice fidei constituti: p̄pterea dixit̄:
O generatio incredula. ⁊ q̄ ait̄: Peruersa: onid̄ qm̄ ex p̄-
ueritate malitia ē introducta extra naturā. puto aut̄ q̄ p̄p̄
ueritate totius humani generis q̄st̄ grauat' malitia eoz
dixit̄: Usq̄quo ero vobiscū. **HIE.** Nō aut̄ credendūz
ē q̄ tedio superat' sit: ⁊ m̄fueus ac m̄is i vba furios
eruperit: sed q̄ in similitudinē medici si egrotū videt cō-
tra sua p̄cepta se gerere dicat̄: Usq̄quo ascēdā i domum
nā: vsq̄quo artis perdā idustriā: me aliud iubere ⁊ te ali-
ud p̄petrate. q̄ aut̄ nō sit irat' hōi sed vitio: ac per vñū hō-
minē iudeos arguat infidelitatē: p̄z ex hoc q̄ infert̄: Affe-
bucill. ad me. **CHRY.** Postq̄. n. discipulos excusauit
rat: dūcit patre pueri ad spem benignā credēdi q̄ ab hoc
malo eripiet̄: ⁊ vt iudicatur pater ad fides futurū miraculū
vidēs demonē tumultū pati: ex hoc solū q̄ vocabatur in
crepauit eū. vñ seq̄tur: Et crepauit eū iesus. Nō ille q̄ pa-
tiebat: sed demō i crepaf. **REMI.** In quo facto reliquit
ep̄plū p̄dicatōrib' vt vñā p̄equatur: hōies vō suble-
uent. **HIE.** Sine increpauit puerz: q̄z p̄pter peccata sua
a demonē fuerat opp̄ssus. Sequit̄: Et exiit ab eo demō: ⁊
cū. ē. pu. ex illa hora. **RABA.** Quia nulla remanet ibi i-
firmitas vbi oīpōtēs salute p̄stāt p̄tās. **HIE.** Vbi aut̄
vñ iuxta tropologiā lunatic' ēē: q̄ p̄ horarū mōmēta mu-
tat ad vñā: ⁊ nūc qd̄ ē in ignē fert̄: quo adulteratū corda
succesa sūt: nūc in aq̄s. i. voluptatū vñ cupiditatūz que
nō valent extinguerē charitatem. **AVG.** De q̄. eua. Vel
ignis ad irā p̄tinet: eo q̄ alta petat: aq̄ ad voluptates car-
nis. **ORI.** De icōstātia aut̄ p̄tōis dī: Stultus vt luna
mutat. Et ē videre i talib' ip̄er' quosdā q̄st̄ op̄z bonoz
sub: epe. aliqñ aut̄ quasi qdā ab: eptōe spūs a passiōib'
p̄p̄bedūt ⁊ cadunt a statu bono i quo stare putabāt. Forz
tan q̄ angelus q̄ sōrtitus ē hui' lunatici cūctodiā p̄z hui'
appellat: de p̄cas q̄st̄ p̄o filio medicū animaz: vt liberet
eūz q̄ nō pōt sanari a passiōe p̄ vñūz hūile discipulorum
chūit: q̄z nō recipit eoz admonitiōē veluti surdus. Et
iō op' ē ei xpi fimo vt iā decetero sine rōne nō agat.

Ut accesserūt discipuli ei' ad iēsū secretō ⁊ di-
xerūt: Quare nos nō posuim' eicere illū: Dixit il-
lis iēsū: Propter incredulitatez v̄raz. Amē q̄ppe
dico vobis: si habueritis fidē sicut granū synap̄is
dicetis mōti huic: trāsi hinc ⁊ trāsi bit: ⁊ nihil ip̄os
sibile erit vob. Hoc autem genus non eicitur: nisi
per orationē ⁊ ieiunium.

CHRY. Acciperat discipuli a dño prātē spūz imūdo-
rum: ⁊ q̄z oblatū demoniacūz curare nō poterat vñ q̄ i
dubitatiōez deuenerit: ne forte grāz q̄ erat eis tradita p̄dī
dissent. ⁊ iō dīc̄: Tūc access. ad iē. disci. ei' secre. ⁊ dixerūt
q̄re nos nō po. eij. illū: Interrogat qd̄ singularit' nō p̄p̄
vecūdiā: s̄ q̄ de ineffabili ⁊ magna re erat eū ierrogaturū

Seq̄tur Dixit illis iē. p̄p̄ i cre. v̄raz. **HILA.** Credide-
rāt qd̄ apli: nō dū tū crāt p̄fecte fidei. nā dño i mōte dmo-
rātē: ⁊ ip̄sī cū turbis residēb' qdā tepoz eoz fidē retar-
dauerat. **CHRY.** Vñ manifestū ē hic: qm̄ ⁊ discipuli i fi-
de ifirmati sūt: s̄ nō oēs. colūne. n. ille nō aderat. s. pet' ⁊
iacob' ⁊ iōānes. **HIE.** Hoc ē aut̄ qd̄ i alio loco dñs di-
cit̄: Quicūq̄ i noīe meo petieritis: credētes accipietis. Er-
go quonēz nō accipim'. nō p̄stātis ē ip̄sibilitas: s̄ po-
scētū culpa. **CHRY.** Sciendū tñ q̄ sic m̄lioniēs accedē-
tis fides accipe iussit affectū miraculū: ita m̄lioniēs faciē-
tū miracula sufficit vñ: et nō credēb' illis. q̄ ex petierint
miracula opari. et cū q̄ circa co. mēlū ex. p̄p̄tia fide alle-
xerūt grāz ip̄sū. Ille aut̄ mōtū q̄ p̄iect' ē in sepulchz
helisei: sola virtute eoz p̄is sancti reuoluit' ē. p̄tū aut̄
tūc discipulos ifirmari i fide. ip̄erfectū. n. dispositū erat an-
tūc: ⁊ iō fide dicit̄ hic ēē cāz signoz. Vñ subdit̄: Amen
q̄ppe di. vo. Si ha. si sic grā. sīna. di. mon. huic: trā. hic ⁊
trāsi bit. **HIE.** Putat aliq̄ fidē grano synap̄is cōparatā
parūā dicit̄: cūz apls dicat̄: Et si habuerō tātā fidē vt mō-
tes trāsserā. magna ē q̄ fides q̄ grano synap̄is comparat̄.

GRE. ⁊. moza. Granū q̄ppe synap̄is nisi terat nequaq̄
virt' ei' agnoscit̄: sic si vñz scm̄ tritura p̄secutionis opp̄ri-
mat: mox i ferro ē virtus virt' qd̄ qd̄ illo antea despiciabī
le ifirmūz videbat. **ORI.** Vel iō oīs fides grano syna-
pis cōparat̄: qm̄ cōtēnēt qd̄ fides ad hōib' ⁊ modicum
aliqd' ⁊ vile apparet. Cū vō cōsecutū fuerit huiusmodi se-
mē bonā aīaz q̄st̄ terrā: fit arbor magna. Sic aut̄ magna ē
p̄dicta lumatīcī ifirmitas ⁊ fortis ad curādū iter oīa ma-
la vt mōti assimilef: nec expellat̄: nisi p̄ oēs fidē ei' q̄ pas-
siones huiusmodi sanare voluerit. **CHRY.** Vñ ⁊ de trā-
sitiōe mōtiū mētiōē facit. Et vñā p̄cedit dicēs: Et ni-
hil ip̄os. erit vobis. **RABA.** Sic. n. fides mētē n̄raz ca-
pacē donis celestib' facit: vt quicūq̄ volum'. facillime a fi-
deli dño ip̄etrare possim'. **CHRY.** Si autēz dixeris
vbi apli mōtes trāstulerūt: Illud dicat̄: q̄ m̄ta maiorā fece-
runt mōtuos p̄lmos suscitātes. Dicunt autē pōit ap̄los
sci qdā apls mōtes: mōtes necessitate imminē trāstulisse
Si autē ap̄loz tpe mōtes nō sunt trāslati: hoc nō fuit: q̄z
nō poterūt: s̄ q̄z noluerūt: vñlitate nō imminēte. Nec dñs
dixit q̄ hoc eēt facturi: s̄ q̄ hoc facere possent. p̄babili-
ter tñ factūz ē: s̄ scriptū nō ē. neq̄. n. oīa miracula q̄ fece-
runt scripta sunt. **HIE.** Vel mōtis trāslatio nō ei' signū
ficat quē oculis carnis aspiciunt: s̄ illi' q̄ a dño trāslatus
fuerat ex lunatico: q̄ p̄p̄betā eoz tūpe dicit̄ oēs terram.

GLO. Ut sit sensus: Dicet mōti huic. i. sup̄bo diabolo:
Trāsi hic. i. ab obfesso coze i altū mari. i. in p̄fundū ife-
rit: ⁊ trāsi bit ⁊ nihil ip̄osibile erit vob. i. nulla icōmoditas
ifanabilis. **AVG.** De q̄. eua. Vel alit̄: Ne discipuli i mi-
raculis faciedis extollerēt i sup̄biā: admoniti sūt pōit p̄
hūilitatē fidei q̄st̄ p̄ synap̄is granū elatiōez terrenā q̄ mō-
tis noīe significata ē curare trāsserre. **RABA.** Dūz aut̄
docet ap̄los quō demō debeat expelli: oēs ifirmūz ad vi-
tā: vt. f. nouerim' grauiora q̄q̄ vñ iūdoz spūz vñ hō-
minū tētamēta ieiunij ⁊ oīōnib' ēē sup̄ada: ⁊ illud deuz
quoz hoc remedio singulari posse placari. vñde subdit̄:
Hoc aut̄ ge. nō eij. nisi p̄ oza. ⁊ ieiunū. **CHRY.** Qd̄ dī-
cit nō solū de genē lunaticoz: s̄ ⁊ vñucrio genē demonū
ieiunū. n. m̄lta sapiāz ip̄oūt: ⁊ hōiez q̄st̄ āgelū de celo p̄stī-
tuit: ⁊ icōp̄cas p̄tates ip̄ugnat. S̄ ⁊ oīōne op' ē: q̄st̄ p̄n-
cipalior. Qui. n. orat vt op̄ozet: ⁊ ieiunat: n̄ m̄lī idiget ⁊
ita nō fit auar'. s̄ ad elemosynā p̄mpt' ē. Qui ē ieiunat
leuis ē ⁊ vigilat orat: ⁊ cūpiscētiās p̄nitiosas extinguit: ⁊ p̄-
p̄itū deū facit: ⁊ aīaz sup̄biā hūiliat. Qui q̄ orat cū ieiunio
duplices h̄z alas: et ip̄s vñ leniores. Neq̄. n. oscitat ⁊ tra-
to: pet ozas: qd̄ t m̄lū patiūz: s̄ ē igne vehemētiōz ⁊ fra-
fixio: iō q̄ tal maxie omōis aduersat. nihil. n. ē hōie de-
cent oratē potēt'. Si aut̄ ifirmū ē tibi cozp' ad p̄tue ieiū-
nādūz: nō tñ ad orandūz. Et si ieiunare nō potes: potes
tñ n̄ lasciuir. nō p̄uū autē ē hoc: neq̄ m̄lū a ieiunio distās.

ORI. Si ergo aliquando oportuerit nos circa curatio-
ne tale aliquid patiētiū permanere: nō adiuremus neq; in
terrorem: neq; loqmur q̄si audiēti spūi imūdo: s; abiga-
mus ieiunij; & orationib; nris spūs malignos. **GLO.**
Uel hoc gen' demonij. i. ista carnaliū voluptatū muta-
bilitas non vincit: nisi spūs oīone cōfirmet: & caro p̄ ieiū-
niū macret. **REMI.** Uel ieiunij hic intelligit generale
quo nō solū abstinent' a cibis: s; ab oib' illeceb'is car-
nalib' & peccatorū passionib'. Similr oīo intelligēda ē ge-
neralis: q̄ i p̄ijs & bonis opib' cōsistit. De qua dicit apo-
stolus: Sine intermissione orate.

CONuersantib' aut eis i galilea: dixit illis iesus
filijus hoīs tradēdus ē i man' hoīuz & occident
eū: & tertia die resurget. Et tristati sūt vehemēter.
REMI. Sepe dñs mysteria sue passionis discipulis p̄e-
dixit: vt qñ acciderēt: tato leuius ea ferret: quāto p̄cogni-
ta haberent. Et iō hic dī: **CONuersantib' aut eis in ga. di. ll.**
ie. filij' ho. tra. ē i ma. hoīuz: & occident eūz. **ORI.** Vi-
dētur qdē hec illis q̄ sup'ra dixerat similia ēē vt facile q̄s
dicat dñs eadē ipsa repetere qd nō ē ita. tradēdū. n. supe-
ri' nō ē dictū: hic aut nō solū tradēdū: s; etiā i man' hoīz
tradēdū audiuit'. **Traditū** igit apls filijz narrat a deo
patre: s; ē cōtrarie ptates eū i man' hoīuz tradiderunt.
HIE. Sēp aut p̄sp̄eris misceat tristitia. **Gl. n. contristat eos**
q; occidēdus ē: debet letificare qd sub dī: Et oīe tertia re-
surget. **CHRY.** Neq; n. multū tēpus dixit quo i mor-
te maneret: s; tertia die se dixit resurrecturū. **ORI.** P̄e-
dicte aut hoc dñs tristati sūt discipuli. vñ sequitur: Et cō-
tristati sūt vehemēter. nō attendētes qd eēt cui ad destru-
endā mortē triū dierū tēpus sufficeret. **HIE.** Porro q;
p̄tristabatur vehemēter: nō de infidelitate venit: vcrū p̄o
dilectiōe magis: nūll de eo simlitz & hūile patiūt audir.

Et cū venissent capharneum: accesserunt qui
didrachmā accipiebāt ad petrum: & dixerunt ei:
Magister vester nō soluit didrachmā? **Ait. Etia.**
Et cū irasset i domū puenit eū iesus dicēs: Quid
tibi videt' sumō? **Reges terre a quibus accipiunt**
tributū vel cēsū a filiis suis: an ab alienis? **Et ille**
dixit: Ab alienis. **Dixit illi iesus:** Ergo liberi sunt
filij? **Ut aut nō scādāligem' eos vade ad mare et**
mitte hamū: & cū piscē q̄ p̄m' ascēderit tolle. **Et**
apto ore eius inuenies statērem: illum sumens da
eis pro me ette.

GLO. Quia discipuli audita dñi passiōe cōtristati erāt
ne aliq̄s passiōez xpi necessitati ascriberet nō humilitati
subiūgit factū i quo xpi libertas & humilitas demonstrat'
vñ dī: Et cū ve. ca. acces. q̄ didra. acct: ad pe. & dī. ci: Ma-
gister vester nō sol. didrachmā? **HILA.** Dñs didrach-
mā soluere postulat. i. denarios. hoc. n. oī israel lex pro
redēptiōe corpis & aīe cōstituerat i ministerio tēpli seruie-
tiū. **CHRY.** Cū. n. p̄mogenita egyptioz iterfecit deus
tūc tribū leuit' p̄o eis accepit. Deide q; p̄mogenitis qui
erāt apud iudeos: mīo: hui' trib' numer' erat. p̄ deficiēti-
bus i numerū sicut iussit inferri: & extēc tenuit' p̄fectudo
vt p̄mogenita vectigal hoc inferret. Quia igit p̄mogenit'
erat christ' videbat aut discipuloz p̄mus ēē petrus: ad
eum accedunt. Et vt mibi videt': nō in vnaqua; ciuitate
hoc expetebant: Ideoq; in capharnaū adeunt christū: q; ei
eius patria existimabat. **HIE.** Uel aliter: Post augustū
cesare; iudea facta est tributaria: oēs cēsi capite ferebā-
tur. vñ & ioseph cū maria cognata sua p̄fessus est in beth
leē. Rursus qm̄ dñs nutrit' erat in nazareth: quod ē opti-
dum galilee: subiācens capharnaum vbi ibi deponitur
tributa: & p̄o signozum magnitudine hī qui exigebāt nō

audebāt ipsū repetere: s; discipulū cōueniūt. **CHRY.**
Et neq; hunc cū multa vehementia: sed mansuetus. neq;
eniz incusantes sed interrogantes dixerūt: **Mag' vester**
nō soluit didrachmā? **HIE.** Siue maliciose interrogat
vtruz reddat tributa: an contradicat cesaris voluntati.
CHRY. Quid igit petrus? **Ait. Etia.** Et his quidē dixit
qm̄ soluit. Christo aut nō dixit: erubescēs fortassis p̄ his
ei loqui. **GLO.** Uel aliter: Et petr' rēdit: Etia. i. ita ē q;
nō soluit. Voluit aut petrus dñs intimare q; herodiani
petrēt cēsū: sed dñs puenit eū. vñ sequitur: Et cū iras. do.
pre. eū. ie. di. Reges terre a q̄b' recit. tri. vel cēsū. i. reddidit
de capite: A filijs suis: an ab alienis? **HIE.** Ante quidē
q; petrus suggerat: dñs interrogat: ne scandalizētur disci-
puli ad postulationē tributi: cū videāt eū nosse que absē-
te se gesta sūt. Sequitur: **At ille dī. Ab alie.** Dixit illis iesus
Ergo liberi sunt filij? **ORI.** Sermo iste duplicē h; sen-
sū. Secūdū vñū. n. filij regū terre liberi sūt. p̄ter eos aut q; de
p̄mūt eos: sicut egyptij filios isrl' fuit. Secūdū alterum
aut p̄ter hoc ipsū q; aliqui sūt alieni a filijs regū terre:
sed sūt filij dei: liberi sūt: q; manēt in verbis iesu & cognō-
uerunt vītātē: & vītās liberauit eos a fuitute pcti. filij aut
regū terre liberi nō sūt: qm̄ oīs qui facit peccatū: suus est
pcti. **HIE.** Dñs aut nō & fm carnē & fm spūz fili' erat re-
gis: vel ex dñid stirpe generat': vñ oīpotētis patris vñ
ergo tributa q̄si fili' regūz nō debebat. **AVG.** De que.
euan. dicit n. i oī regno liberos ēē filios. i. nō ēē vectiga-
biles. Multo ḡ magis liberi ēē debēt i quolibet regno ter-
reno filij regni ipsi: sub quo sunt omnia regna terrena.
CHRY. Si aut nō erat filius: inaniter hoc exēplū indu-
xit. Sed dicit aliq;: fili' ē s; nō p̄p̄i: ē ḡ alien' & sic hoc
exēplū nō habet vītātē. Ipse. n. de p̄p̄ijs filijs disputat:
ad quoz differētiā alienos vocat: qd nō ex parētib' substantia-
liter nati sūt. Intēde aut q̄lit & hinc xps certificat eam
cognitionē q; petro reuelata ē de eo: p̄ quaz dixit: Tu es
xps filius dei viui. **HIE.** Quāvis ergo liber eēt: q; tñ
humilitatē carnis assumpserat: debuit oēm iusticiāz ad-
plere. vñ sequit': **Ut aut nō scā. eos va. ad mare.** **ORI.**
Cōsequēs quoq; ē intelligere: qm̄ quonēs exurgūt qdāz
q; p̄ iusticiā tollāt nra terrena: reges hui' terre eos trans-
mittūt: vt exigāt a nobis q̄ sūt ipsoz: & suo exēplo p̄bent
dñs aliq̄d scādālū fieri ēt huiusmōi hoīb': siue ne aplūs
peccent: siue vt saluēt. filij eniz dei q̄ nullū op' fecit ser-
uile: q̄si habēs formā serui quā p̄ter hoīez suscepit: tri-
butū & cēsū dedit. **HIE.** Quid p̄mū i hoc loco mirer
nescio: vñ p̄scīaz an magnitudinē saluatoris: p̄scien-
tiā q; nouerat habere piscē in ore statērē: & q; p̄m' ipse ca-
piēdus eēt. magnitudinē atq; virtutē sū ad ei' vñ statē i
ore piscis creat' ē: & qd futuruz erat: ipse loquēdo fecerit
Ipse ergo xps p̄pter eximīā charitatē & crucē sustinuit et
tributa reddidit: nos infelices qui christi censetur noīet:
& nihil tāta dignū facim' maiestate: p̄o illi' honore & tri-
buta nō reddim': & q̄si filij regis a vectigalib' imunes su-
mus. hoc ē simpliciter intellectū edificat auditorē: dum
audit dñz tāte fuisse paupertatis: vt vñ tributa p̄ se & aplo
redderet: non habuerit. Quod si quis obijcere voluerit:
quomodo iudas in loculis portabat pecuniā. respon-
debimus: rem pauperum in vsus suos cōuētere neq;bas
putauit: nobisq; idēz tribuit exemplū. **CHRY.** Uel iō
non ex repositis iubet dare: vt ostendat q; maris & pisciū
dominatur. **ORI.** Uel quoniam iesus non habuit ima-
ginem cesaris. p̄ncēps enim huius seculi nihil habebat
in eo: p̄pterea non ex p̄p̄io: sed ex mari imaginem ce-
saris accepit. non autem suscepit ipse statērem: neq; fecit
eū sibi possessionē ne sit aliqñ imago cesaris apud imagi-
nē iustibil' dei. Vide ēt christi p̄udentiā: quātr nec rennuit
tributū: nec simpliciter iubet dari: sed prius ostēdit se nō
esse obnoxium: & tunc dat quoz vñuz fecit. f. dare tribu-
tum: vt illi. f. actores non scandalizentur. hoc autem. f. vt

ostendat se liberum ut nō scandalizetur discipuli. alio vō loco p̄tēnt phariseorū scandalū: qm̄ de eis disputabat: docēs nos scire p̄ta fin que oportet nō cōtēnere eos qui scandalizant: et fin q̄ oportet cōtēnere. **GRE.** sup̄ eze- chiel. Considerādū. n. est: q̄ in quātū sine peccato possu- mus vitare p̄tinoz scandalū debem? Si aut̄ de verita- te scādālū sumit: vlt̄ p̄mittit nāscī scādālū q̄ veritas re- linquitur. **CHRY.** Sicut aut̄ stupēdis de xp̄i virtute: ita admirare petri fidez: qm̄ rei tā difficulti obediuit. Ideo q̄ de fide cū remunerās: copulauit eū sibi in tributi datione qd̄ fuit abundantis honoris. Et hoc ē qd̄ dī: Inue. ita. il. su. da eis pro me 7 te. **GLO.** Cōsuetudo. n. erat vt vn̄ quisq; pro se didrachma redderet. **OR.** Grater vero ē p̄dus duoz didrachmatū. **OR.** Mystice aut̄ in agro cōsolatiois: sic. n. interptat capbamanz: p̄solat oēs discipulū 7 liberū filiū cē p̄nuat: 7 dat ei virtutē piscādī p̄mū p̄- scē: vt ascēdēte eo cōsolationē accipiat p̄ctus sup̄ eū quē piscat ē. **HILA.** Cū aut̄ p̄mū p̄scē admonet p̄ctus in- quirere: ascēdunt dōdant 7 plures. Beatus ille p̄m̄ mar- tyr stephan̄: p̄mū ascēdit: 7 staterē in ore continuit. In quo didrachma noue p̄dicationis tanq̄ duo denarij ha- bebant. vci. n. gloriā 7 dñz xp̄i in passione p̄tēs p̄dici- cabat. **HIE.** Uel iste piscis q̄ p̄mū captus ē adā: q̄ per- secūdū adā liberat: 7 id quod in ore ei: hoc ē in confessi- one fuit inuētū: pro petro 7 dño reddit. **OR.** Cū etiāz videret auarū hominē ab aliquo petro correctū q̄ abstu- lit de ore eius verbū pecunie: oīces eū ascendisse de ma- ri. i. de fluctib; sollicitū dñi avaritiē ad hamū rōnabilem 7 p̄p̄bēū atq; saluatū ab aliquo petro qui eū docuit ve- ritatē: vt pro statore habeat imaginē dei. i. cloquia eius. **HIE.** Et pulchre illud ip̄s quidē dat p̄ctiū: sed diuulz: eaq; pro petro quasi pro peccatoze p̄ctiū reddebatur: dñs at n̄ p̄ctū nō fecit. **OR.** Idit aut̄ filiū carnis dñi eo- dē 7 dñs 7 seruus p̄cio liberantur. **CA. XVIII.**

In illa hora accesserunt discipuli ad iesū dicentes: Quis putas maior est in regno celozū: Et aduocās iesus paruulū: statuit eū in medio eozū: 7 dixit: Amē dico vobis: nisi cōuersi fueritis 7 efficiamini sicut paruuli nō intrabitis in regnū celozū. Quicūq; ergo humiliauerit se sicut paruulus iste: hic ē maior in regno celozū. Et qui suscepit vnū paruulum tales in noie meo me suscepit. Qui aut̄ scandalizauerit vnū de pusillis istis qui in me credūt: expedit ei vt suspendatur mola asi- naria in collo eius 7 dimergetur in p̄fūdūz maris. **HIE.** Quia discipuli viderant pro petro 7 domino idēz tributū reddidit: ex qualitate p̄cti arbitrarī sūt oib; apo- stolis petrus cē p̄latū. **CHRY.** Unde passi sūt aliquod humanū qd̄ euangelista designat dicens: In illa hora ac- cesserūt discipuli ad iesū dicētes: Quis putas maior es in regno celozū? Uerecūdati sūdē passionē cōfiteri quā pas- si sunt: nō dicūt manifeste: p̄tēz cur p̄honorasti nobis: s; indeterminate interrogant: Quis maior est? Qñ aut̄ tres p̄honoratos viderūt. s. petrus iacobū 7 ioannē in trāsfu- ratione: n̄bīl tale passi sunt. qñ vero in vnū solū contulit honorē: n̄c doluerūt. Tu aut̄ cōsidera primū qdē q̄ n̄- bil eoz que sūt in terris grūt: deide q̄ postea hāc passio- nē deposuerūt. Nos aut̄ negs ad defect̄ eoz contingere possum; negs. n. querim;: Quis maior ē in regno celozū sed Quis maior ē in regno terre. **OR.** In his aut̄ iūta- tatoz discipuloz cē debem;: siq̄ aliqd̄ in nobis dubi- uz q̄rit 7 nō inuenit: vt cū oī cōsensu accedim; ad iesū q̄ potēs ē illuminare corda hoīūz ad intelligēdā solutionēz oīūz questionū. Interrogemus etiā aliquē doctoꝝ: Qui p̄posui h̄ntur in eccl̄ijs. Sciebāt aut̄ discipuli hoc inter-

rogātes: q̄ nō ē eq̄litas sanctoz in regno celestī: s; quomō maior 7 q̄r viūes minū? hoc discere cupiebāt. Uel scie- bāt q̄s cētūm;: 7 q̄s magn;: ex eo qd̄ sup̄a dñs dixē- rat: s; ex mltis magnis q̄s cēt maior hoc eis nō erat ma- nifestū. **HIE.** Vidēs aut̄ iesus cogitationes eoz voluit desiderio gr̄ie humilitatis p̄tione sanare. vñ sequit: Et aduo. it. puu. ita. cū in me. eoz. **CHRY.** Mibi videt valde paruulū in medio statueret: oib; passionib; exunim. **HIE.** Ut eo 7 etatē q̄rere 7 similitudinē in oētē de mō straret. vel certe paruulū statuit in medio eoz seipsū q̄ nō ve- nerat ministrari sed ministrare: vt eis humilitatis tribue- ret exēplū. Alij paruulū iter p̄tatur sp̄s sanctū quē posue- rit in cordib; discipuloz: vt sup̄biā in humilitate mutaret. Sequit: Et dixit: Amē oī. vo. nisi cōuer. fue. 7 efficiā. sicut paruuli: nō intr. in reg. celoz. Nō p̄cipit aplis vt etatē ha- beant paruuloz: sed innocentia: 7 q̄ illi p̄ annos possidēt: hī possideāt p̄ idustria: vt malicia nō sapia paruuli sint. Ac si dicat: Sicut iste paruulus cui vobis exēplū tribuo nō p̄- seuerat i iracūdia: iesus nō meminit: vidēs pulchrā muli- erē nō delectat: nō aliud cogitat: 7 aliud loquit: sic 7 vos nisi tā ē habuerit innocentia: 7 animi puritatē regnū celozū nō poteritis intrare. **HILA.** Pueros ē credēs oēs p̄ auditiē fide nūcupauit. h. n. patrē sequitur: matrē amat velle malū nescit: curā opū negligit: nō inoleseunt: non oderunt: nō mētūtur: dictis credūt: 7 qd̄ audiūt verum habent. Ita q̄ sic legat: **GLO.** Nisi cōuersi fueritis ab hac elatione 7 indignatione in qua modo estis 7 efficiamini oēs innocētes 7 humiles per virtutē: sicut paruuli sūt p̄ etatē: nō intrabitis in regnū celozū 7 qñquidē aliter nō in- trat. Quicūq; ḡ humiliauerit se sicut paruulus iste: hic maior ē in regno celozū. Quāto. n. q̄s erit humilior: tāto maior efficiet in regno celozū. **REMI.** i. in cognitiōe gra- tie vel ecclesiastica dignitate: vel certe in eterna beatitudi- ne. **HIE.** Uel aliter: Quicūq; humiliauerit se sicut par- uulus iste. i. qui se in exēplū mei humiliauerit: hic in- bit in regnū celozū. Sequit: Et qui suscepit vnū paruulū. i. noie meo: me suscepit. **CHRY.** ac si. o. Nō solū si tales efficiamini: mercedē accipitis: sed et si alios tales p̄p̄ me honorabitis: 7 honoris q̄ ē ad illos retributionem vobis determino regnū. Magis aut̄ qd̄ mltomai; ē ponit dīcēs De suscepit. **HIE.** Qui. n. talis fuerit: vt xp̄i imitē hu- militatē 7 innocentia: eo xp̄s suscipit 7 p̄uideret: ne cū de- laq; fuerit aplis: se putet honoratos adiecit: nō suo illos merito: s; magis honore suscipiēdos. **CHRY.** Deide facit susceptibile hūc finonē facit: pena iudices. vñ sequit: Qui aut̄ scandalizat vnū de pusillis istis. Ac si dicet: Sic q̄ hos honorat p̄p̄ me mercedē habet: ita 7 q̄ hos de hono- rant: vltimā sustinebūt vindictā. Si aut̄ conuictū scādālū vocat: ne mireris. multi. n. pusillanimes ex eo q̄ despici- untur: scandalizati sunt. **HIE.** Nota q̄ qui scandalizat paruulus ē maior es. n. scādala nō recipiūt. Et q̄ genera- lis possit ēē snia aduersus oēs q̄ aliquē scandalizat: in iuxta cōsequētiā finonis ē p̄tra aplos dictū itē ligi pōt q̄ iter rogādo q̄s maior ē in regno celozū: videbātur inter se de dignitate cōtēdere. 7 si in hoc vitio p̄mansissent: poterāt eos quos ad fidē vocabāt p̄ suū scādālū p̄dere: oī aplos viderēt iter se de honore pugnare. **OR.** Quō aut̄ q̄ cō- uersus ē 7 fact; q̄s puer: 7 minū? ē 7 potēs scādālizarē: hoc si possum; explanat. Ois q̄ filio dei credit 7 p̄uersat s; euāgelicos act;: p̄uersus ābulat q̄s puer. q̄ aut̄ nō con- uertit vt fiat sicut puer: hūc impossibile ē intrare in regnū celo- rū. In oī aut̄ credētū mltitudine sūt qd̄ nup cōuersi: vt si ant sicut paruuli: nōdū aut̄ sunt facti: hī pusilli h̄ntur in xp̄o 7 sūt scādali receptores. **HIE.** Quō aut̄ dī: Expedit ei vt suspēdāz. s; ritū. puticē loquitur: quo maior; criminūz ista apud veteres iudeos pena fuerat: vt in p̄fūdū ligato saxo mergere. Expedit aut̄ ei q̄ multo meli; est pro culpa bze uez recipe penā q̄ etnis fuari cruciatib;. **CHRY.** Cō- sequēs aut̄ erat p̄oib; dicere: De non suscepit. qd̄ erat